

2721 Ifte Beh. af Lovf. om Undervisn. i de lærde Skoler i Danmark. 2722

dømme herom, dog at være aldeles indlysende, at det hele paagjældende Spørgsmaal i alt Fald ikke kan siges at være saaledes modent, ligesaa lidt, som der kan siges at være saadanne Kræfter tilstede til at virke for det, at det paa nogen Maade vilde kunne være tilraadeligt for nogen Minister allerede nu at lade den omtalte nye Retning træde frem som et bestemt Led i en ny Ordning af Skolevæsenet. Jeg skal imidlertid, idetmindste for Dialektet, ikke gaa videre ind paa dette Punkt. — I § 2 i det af det andet Thing vedtagne Lovforslag forekommer der dernæst to Afvigelser fra Regjeringens Lovforslag, som ligeledes, hver for sig, ere af overmaade indgribende Betydning, og som fra Ministeriets Standpunkt maa anses for bestemt forkastelige. Den ene gaar ud paa uden videre ved en Bestemmelse i den nye Lov at nedlægge tvende af de høiere Skoler, som nu findes her i Landet. Jeg har ligeoverfor denne Bestemmelse i det andet Thing gjort gjældende, at der baade i og for sig ved hver af de to Skoler, som i Lovforslaget ere blevne nævnte, nemlig Metropolitan-skolen i Kjøbenhavn og Randers Skole, ere særegne Grunde tilstede, som synes at gjøre det meget lidt tilraadeligt at nedlægge netop disse Skoler, men jeg har derhos ved Siden deraf, som en Grund imod den nævnte Bestemmelse, der fra Ministeriets Standpunkt er af overordentlig stor Betydning, fremhævet, at en saadan Vemlæstelse, om jeg saa maa sige, af det nu bestaaende Omraade af lærde Skoler, vilde blive i høj Grad sølet og beklagelig for selve den høiere Skoleundervisning. Det maa jo dog nemlig erkjendes, at der nødvendigen maa være et vist Omfang af Kræfter, som skulle virke i en saa betydelig og for Landet meget vigtig Gjerning, for at denne skal kunne ventes at blive udført paa en fyldestgjørende Maade. Omraadet af de lærde Skoler er nu imidlertid allerede blevet saa stærkt begrændset hos os, at man, ved yderligere at indskrænke det, med Føje maatte siges at udsætte sig for, at de gode og dygtige

Kræfter, som maa ønskes at ville tjene denne Sag, i alt Fald efterhaanden vilde komme til at mangle. — Man har dernæst i det andet Thing i det andet Stykke af den omtalte Paragraf udtrykkelig fordelt de forskjellige Skoler mellem de tre Retninger, som man vilde have gennemført. Ved nu at se paa de der nævnte Skolers Navne vil man vistnok have Grund til, paa forskjelligt Vis at undre sig over, at man netop har gjort det deri trufne Valg, men det skal jeg imidlertid ikke opholde mig ved, idet jeg vel tør forudsætte, at der kunde opnaas Forandringer heri, og at man i alt Fald kunde komme til det efter min Formening, under alle Omstændigheder ene Naturlige og Rigtige, nemlig at det blev overladt til Ministeriet efter et Støn over Forholdene at vælge, hvilke Skoler der skulde tildeles enhver af de forskjellige Retninger. Hvad der derimod er noget meget Betsentligt i den paagjældende Bestemmelse og er en Afvigelse fra det af Ministeriet Foreslaaede, som jeg heller ikke kan gaa ind paa, er dette, at man derved er gaaet ud fra, at enhver af de høiere Skoler kun skal virke for den ene af de fastsatte tre Retninger, medens Regjeringens Forslag jo gik ud paa, at der i de Skoler, som allerede havde et saa betydeligt Omfang, at der ingen Vanskelighed kunde være tilstede i saa Henseende, skulde virkes for begge Retninger — man havde hertil allerede valgt Metropolitan-skolen, Sorø lærde Skole og Odense og Aarhus Kathedralskoler — og at det iøvrigt skulde være overladt til Ministeriet at kunne gennemføre den dobbelte Retning i de andre Skoler, hvor Betingelserne derfor maatte vise sig at være tilstede, og, hvor kun den enkelte Retning skulde være repræsenteret, der ialfald at kunne vælge, hvilken der efter Forholdene maatte anses for at være den ønskeligste for den paagjældende Skole. At dette vilde være den rigtige Ordning af Sagen, maa jeg meget bestemt fastholde. Og det synes mig uforklarligt, hvorfor man — hvad der vilde blive